

ROTTERDAMSCHER COURANT.

MAANDAG 8 SEPTEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 5 september.

In het artikel, dat de *Times* op zijne beurt aan de zaak van het Slangeneiland wijdt, wordt hevig tegen den Engelschen Ambassadeur te Konstantinopel uitgevaren, die, volgens dat blad, door eigene schuld alle gezag en invloed bij de Turksche Regering verloren heeft. „Eene andere magt (dus heet het) heeft de overhand op hem bekomen. De Porte heeft haar vertrouwen op den Franschen Ambassadeur gevestigd; hij is het wien zij raad, ondersteuning en medewerking heeft afgevraagd. Te midden van die groote crisis in welke het Oosten verkeert, in het oogblik dat de verbondene legers het verlaten van dat grondgebied voleindigen, dat de nieuwe Turksche instellingen haren proeftijd intreden, dat de plannen tot ontwikkeling der hulpbronnen van Turkije zich vermenigvuldigen; in het oogblik, eindelijk, dat zich voor zijne verschillende bevolkingen eene nieuwe loopbaan opent, is Engeland met al zijne belangen in dat Land door een ongelukkigen ouden man vertegenwoordigd, die den Souverein en de Regering waarbij hij geaccrediteerd is van zich vervreemd heeft, en onbekwaam is om of voor de ontwikkeling der belangen van Engeland, of voor de gezamenlijke belangen der beide Landen eenige plaats te maken. Voorzeker, in zoodanig oogblik hebben wij behoefte aan een man van een ander karakter dan dat van hem die zich eene zoo treurige vermaardheid heeft verworven. Wanneer Engeland op dat tooneel, waar zulke groote veranderingen plaats grijpen, niet waardiglijk vertegenwoordigd wordt, zal het een gewigt verliezen dat latere geslachten misschien te vergeefs zullen trachten te herstellen.”

— Wet deelen de *Sun* en de *Globe* als gerucht mededeelend dat de Royal British Bank hare betalingen morgen hervatten zal, maar zulks wordt door velen betwijfeld. De schorsing der betalingen van deze bank heeft een diepen indruk gemaakt op de handelswereld gemaakt. Ofschoon tusschen haar en de bloeiende met haar mededingende banken geenerlei solidariteit bestond, is de openbare meening door het voorgevallene zwaar geschokt. Nog zeer onlangs kondigde de Royal British Bank de uitbetaling van een dividend van 4 per cent benevens een aanzienlijk reservefonds aan, en nu vraagt men zich af of hier ook gelijke omstandigheden als bij de bank van Tipperary kunnen plaats hebben, welke door de gebroeders *Sadler* op zoo bedriegelijke wijze is bestuurd geworden.

— Aan boord der schroefstoomboot *Ava* is prins *Adalbert* van Pruisen gisteren te Southampton gearriveerd. Die stoomboot heeft een rijk voorraad van Afrikaansche artikelen, zoo als elefantstanden, paarlemoer, gom enz., aangebragt.

— Er worden thans ook in Frankrijk en Engeland bijdragen gevraagd voor het fonds hetwelk in Piemont door eenige heethoofden bijeengebragt wordt om 10,000 geweren aan te koopen voor dat gedeelte van het overige Italië, hetwelk het eerst tegen zijne Regering in opstand mocht komen. De uitnodiging daartoe is van den heer *Manin*, gewezen voorzitter van het Republikeinsche bestuur van Venetië, uitgegaan en in de dagbladen van Londen, ook in den *Times*, opgenomen. De heer *Manin* zegt dat zij, welke daarvoor bijdragen, hiertoe eenvoudig verklaren, Italië's bevrijding van de heerschappij der buitenlanders te wenschen.

— Het stoomschip *Arago* heeft, benevens 123 passagiers en 369,000 dollars in specie, weder latere berichten uit New-York, tot 23 augustus, te Liverpool aangebragt. Overeenkomstig de oproeping van den President der Staten, was de buitengewone Zitting van het Congres met de gebruikelijke voorloopige werkzaamheden aangevangen. Eene boodschap van den President werd gelezen, waarin hij zijne meening uit dat het met de militaire instelling der Staten gedaan zou zijn, bijaldien het Congres de voor het leger aangevraagde gelden weigerde. Het Huis der Representanten behandelde de zaak in comité, waarna het ontwerp, de voor Kansas aangevraagde gelden daaronder begrepen, met 93 tegen 85 stemmen werd aangenomen, welke meerderheid nogtans niet beslissend is, zoodat de zaak op dezelfde hoogte als vroeger bleef.

— Men herinnert zich, dat onlangs een reeder te New-York van wege de bondgenootschappelijke overheid in regten vervolgd en veroordeeld is wegens het drijven van slavenhandel. Desniettemin wordt die handel aldaar voortgezet, en een van de groote dagbladen van New-York, de *Times*, zegt in zijn jongst ontvangen nummer: „Dikwerf hebben wij het publiek opmerkzaam gemaakt op het feit, dat er, ondanks alle daartegen gemaakte wetten, bestendig een levendige handel in slaven uit de havens van New-York en Baltimore gedreven wordt. Dat weet een ieder hier ter stede, die met de zaken onzer reederijen in bijzonderheden bekend is, en het is boven alle tegenspraak verheven door hetgeen onlangs in onze geregtshoven aan den dag is gekomen. Twaalf tallen schepen, hier uitgerust met schijnbare bestemming naar eene of andere onbekende haven van Cuba of van Zuid-Amerika, stevenen naar de Afrikaansche kust, nemen er eene lading neger-slaven in, en weten ze, ondanks wetbepalingen, kruisers en landsambtenaren, in Cuba te

ontschepen, alwaar de markt altijd voor die waar openstaat. De buitengewone voorzorgen, welke het groote aantal nadelige kansen van zulk eene reis noodig maakt, veroorzaken dat de ongelukken, die alzoo overgevoerd worden, veel meer te lijden hebben. Maar de hebzucht smooit alle gevoel van menscheit, en hier te New-York zijn altijd lieden te vinden, die fondsen voor ondernemingen van een zoo gewaagden en zoo snooden aard willen leveren. Terwijl het hoofdoel en het eigenlijke streven van ons Gouvernement is, de slavernij ook in Kansas te vestigen en tot een alijdend en overwegend bestanddeel van ons Republikeinsche Staatsleven te maken, zou het dwaas zijn de bewindslieden opmerkzaam te willen maken op de groote en toenemende ergernis, welke in het bovengemelde feit gelegen is. Er is reeds in den Senaat der Vereenigde Staten een voorstel gedaan om de wetsbepalingen tegen den slavenhandel in te trekken, en alzoo een bezwaar tegen de uitbreiding der slavernij weg te ruimen, even zoo als de hinderpalen, die Kansas voor de slavernij gesloten hielden, weggeruimd zijn door de intrekking der eenige jaren geleden, bij wijze van dading tusschen de beide partijen, door het Congres gemaakte wetsbepalingen. Zoodra de slavenhouders hunne partij sterk genoeg achten om het verbod van den slavenhandel te doen intrekken, zal die oligarchie het voorzeker daarheen weten te leiden; intusschen zal het Gouvernement hetzelfde strafloos laten schenden en zich onthouden van al wat zou kunnen dienen om het kwaad in den wortel aan te tasten. De geheele uitroeiing daarvan durven wij echter niet hopen, zoolang Cuba eene opene markt voor Afrikaansche negers blijft; en het is onzes erachtens de plicht van ons Gouvernement, in overleg met de overige Natien van de beschaafde wereld, maatregelen te nemen om die markt voor goed te sluiten.”

PARIS den 5 september.

De Keizer, bij zijne uitstapjes in de omstreken van Biarritz getroffen over de markt voor de omstreken van het zandachtige terrein der gemeente *Anglet*, wat het aan de zee grenzend gedeelte betreft, heeft aan die gemeente uit zijne bijzondere fondsen eene som van 30,000 francs geschonken voor de bebouwing dier zandgronden; Z. M. heeft den opziener over de bosschen bij zich doen ontbieden om beschikkingen te nemen opdat dit werk ten spoedigste volbragt worde. De Keizer scheidt er behagen in zelf de werklieden uit te betalen welke in den omtrek der villa *Eugenia* arbeiden, en het laat zich begrijpen dat die lieden daarbij geen schade hebben. De officieren der detachementen, welke de wacht aan de Keizerlijke residentie betrekken, worden op kosten van Z. M. in het hôtel *Dumont* gehuisvest. Ook de muziek van het 35ste regiment van linie wordt te Biarritz op kosten des Keizers onderhouden. De Keizer en de Keizerin hebben aan den Prefect van het departement der Loiret, op zijn verzoek, eene kist toegezonden, bevattende een schoorsteen-garnituur in het genre *Lodewijk XV*, om tot prijs te dienen bij de loterij, welke ten voordeele der slagtoffers van de overstromingen is georganiseerd.

De maarschalk *Bosquet* is ll. vrijdag van Biarritz naar Eaux-Bonnes teruggekeerd.

Volgens het *Bulletin des Lois* heeft de Keizer aan de weduwen van de generaals *Bizot*, *Brunet* en *Mayran* pensioenen van 3000 francs toegelegd.

— Den 8 september zal de eerste verjaardag der bemagtiging van Sebastopol hier met eene groote militaire plegerigheid worden gevierd, bij welke, bij afwezigheid des Keizers, de maarschalk *Pelissier*, hertog van *Malakoff*, de hoofdpersoon zijn zal. Na het houden van eene groote revue zullen des avonds al de openbare gebouwen schitterend verlicht worden.

— De Minister van landbouw heeft aan de prefecten een schrijven gerigt, waarbij aandachtig wordt gemaakt op het gebruik van de zoogenaamde wilde kastanjes voor stijfsel, opdat de tot nog toe tot dit doel gebezigde meelstoffen voor de volksvoeding behouden zouden blijven.

— In de Koningsgezinde dagbladen van Frankrijk is dezer dagen weder gehandeld over het plan tot aaneensluiting van de beide takken der familie Bourbon en tot zamensmelting harer aanspraken op den troon van Frankrijk, alsmede over de vraag of, in geval dat plan verwezenlijkt wierd, de witte lელიე van, van ouds de banier der Bourbons, of wel de driekleur van van de Orleans de vlag van den pretendent zou moeten zijn. Het publiek vond het behandelen van zulke vragen in de tegenwoordige tijdsomstandigheden vrij belachelijk; maar het Fransche Gouvernement hecht daaraan meer gewigt, en bij eene ministeriële aanschrijving van den 28sten jl. zijn de overheden gelast de voortzetting dier discussie te beletten.

— Ten einde mede te werken om den loop der stroomen op de groote zeeën te leeren kennen, heeft prins *Napoleon* op zijne reis met de *Reine Hortense*, zoowel tusschen Schotland en IJsland als op de kust van IJsland en Groenland, in Straat *Davies* en op de Noorweegsche kusten, blokken hout in zee doen werpen, waaraan eene flesch was vastgehecht, in welke een schrijven in verschillende talen was vervat, bevattende de vermelding wanneer en waar het blok hout in zee was geworpen en houdende het verzoek om het bij te brengen toekomen aan den een of anderen Franschen consul, met

opgave waar het is gevonden. Reeds zijn eenige dezer blokken hout aangedreven.

— De korvet der Keizerlijke marine *Perdrix*, onder bevel van den scheepsluitenant *Jaffreze*, is gearriveerd te Havre binnengekomen. Deze bodem, welke van IJsland is gearriveerd, heeft zeven paarden aangebragt, waarvan vier prins *Napoleon* toebehooren, twee den bevelhebber van de *Arthemise* en een den bevelhebber van de *Agile*. Vele uit Groenland afkomstige curiositeiten bevonden zich aan boord van de *Perdrix*.

— In de haven van de Louvre wordt thans eene groote hoeveelheid plastische aarde ontscheept. Naar men zegt is zulks bestemd voor nieuwe proeven tot het fabriceren van aluminium.

— De voorgenomen druk van een zeer pikant vlugschrift, getiteld *Anecdotes en geheime geschiedenis van het Parijzer Congres*, dat hier het licht zou zien, is op onvoorziene hinderpalen gestooten en daardoor uitgesteld. Als vervaardiger van het geschrift wordt een diplomaat genoemd, in wiens in januarij te Brussel gedrukt vlugschrift over den vrede Oostenrijk op vrij scherpe wijze wordt behandeld.

— In de straat St. Honoré alhier is sedert eenigen tijd een agentschap gevestigd, dat zich tegen betaling belast met het verrigten van allerlei commissien bij de bureaux der Roomsche kanselarij, inzonderheid met het bezorgen van dispensatiën, kwijtschelding van sommige geloften, magtiging tot het lezen van verboden boeken enz.

— Veel opzien baart hier het plotseling verdwijnen van twee kassiers van de Maatschappij voor den Noordelijken spoorweg. Met hen moet tevens voor 1,800,000 francs in haar geld verdwenen zijn, welke aanzienlijke som was ingekomen voor aandelen, die in de afgelopen maand verkocht en den 31sten ll. afgeleverd waren.

— De *Figaro* verzekert, naar zijn beweren in volten ernst, dat de sterke vermindering van den prijs der valsche gebitten, die sedert eenigen tijd zoowel te Londen als te Parijs wordt opgemerkt, aan den oorlog in de Krim moet worden toegeschreven. Engelsche speculanten waren namelijk op den inval gekomen om handelreizigers naar het oorlogstoneel te zenden, die zich met het inzamelen van tanden moesten bezig houden, en deze hebben, zich van die taak kwijtende, de voorkeur aan Engelsche en Schotsche tanden, als aan de beste soort, gegeven, zoodat een Parijzenaar, die tot dat kunstmiddel, ter vervanging van zijn natuurlijk gebit, de toevlugt heeft moeten nemen, thans zijn beeststak met de tanden van een Hooglander of een Coldstream-garde vermaalt. Ten slotte van zijn betigt geeft het laimig blaaije nog een vierregelig versje ten beste, waarin opgemerkt wordt hoezeer de tijden veranderd zijn, naardien Engeland, hetwelk vroeger Frankrijk zijne tanden liet zien, die thans gewillig daaraan verkoopt.

— Ruim een jaar geleden is melding gemaakt dat zekere bijna dertigjarige kostschoolhouderes, mevrouw *Sophie van Behr*, Fransche van geboorte, ofschoon van Vlaamsche afkomst, den ongehuwden staat moede, maar geen echtgenoot kunnende vinden die haar eene genoegzame fortuin aanbragt, op het denkbeeld gekomen was om zich zelve te doen verloten en aangekondigd had dat zij 500 loterijbiljetten, ieder van 1000 francs, zou uitgeven, terwijl de namen van al de deelnemers behoort bij een notaris zouden worden ingeschreven. De loterij zou niet trekken vóór dat al de biljetten geplaatst waren, en den persoon die het winnend nummer trok zou de vrouw en het half miljoen francs te beurt vallen. Nu onlangs, een jaar nadat die zonderlinge loterij opgesteld en de gevorderde som bijeengebragt was, heeft de trekking, ten kantore van den notaris bij wien de inschrijvingen gedeponeerd waren, in tegenwoordigheid van twee zijner nabtgenooten, alhier plaats gehad, en is het gelukkig nummer een *Tulle* generaal te beurt gevallen, die reeds meermalen door zijne vreemdsoortige en wat al te zeer Oostenrsche handelingen de openbare aandacht op zich had gevestigd, en zich nu volkomen bereid verklaart aan al de voorwaarden van het verdrag te voldoen, door de vindingrijke vrouw, die noch door zijnen tulband, noch door zijnen baard, noch door zijn geloof wordt afgeschrikt, benevens de 500,000 francs, tot zijn eigendom te maken. Het jeugdig echtpaar verlaat eerstdaags Frankrijk, om zich te Tunis neder te zetten.

— Volgens den *Moniteur de Loiret* is het water in de Loire, sedert de vloed in zijne bedding terugkeerde, wat zijne chemische gehalte betreft dermate veranderd, dat het bij onderzoek is gebleken het kunst-selwater zeer nabij te komen.

— Volgens den *Moniteur* heeft de Minister van buitenlandsche zaken van den minister van Frankrijk te Berne de volgende depeche ontvangen:

„Berne den 3 september. Heden morgen ten twee ure is te Neuchâtel een opvoer uitgebarsten. De bergbewoners van Val de Verrières hebben de stad en het kasteel overvallen. De heeren *Piaget* en *Humbert*, alsmede verscheiden andere beambten van het kanton, zijn hinnen gevangen. Men zegt dat de Royalistische partij aan het hoofd der beweging is. De Republikeinen van Val de Chaux de-Fonds trekken in kolonne op om hunne aanvoerders te bevrijden en de stad te hernemen. De Bondsraad heeft den vice-president *Fornerod* en den kolonel *Prat-Berost* belast zich als bonds-commissarissen naar de plaatsen te begeven, om het gezag der Regering te herstellen. Vier batallions en eenige stukken

artillerie uit het kamp van Yverdon zijn ter hunner beschikking gesteld. Hunne voorhoede is dezen namiddag ten vier ure op den bodem van Neufchatel moeten aankomen. Men hoopt dat zij tijdig genoeg zullen aankomen om eene botsing te voorkomen in de straten van Neufchatel tusschen de republikeinen van la Chaux-de-Fonds en de bergbewoners van Verrières, die zich gearmikadeerd hebben."

Nopens het te Neufchatel voorgevallene leest men in het dagblad *Constitutionnel*: „Wij vernemen dat, ten gevolge van een door de veldbewoners tegen Neufchatel gerigten aanval, het kasteel in hunne magt is gevallen. Doch weldra hebben de Bondstroepen de stad hernomen en is de aanvoerder der oproerlingen, de heer *Pourtales*, gevangen gemaakt."

Andere berichten zeggen echter, dat de bergbewoners van Neufchatel alleen de stad hernomen hebben, zonder de hulp der Bondstroepen, wat veel waarschijnlijker is, daar de tijd tusschen het nemen en hernemen der stad te kort schijnt geweest te zijn, dan dat eerst de Bonds-overheden van het gebeurde zouden kunnen zijn verwittigd en daarop troepen naar Neufchatel zouden kunnen hebben doen trekken. Het is ook wenschelijker, dat de zaken zonder de tusschenkomst der Bondsoverheden tot stand gebracht zijn, daar alsdan de diplomatieke moeilijkheden, welke uit het voorgevallene zouden kunnen voortvloeien, daar de beweging strekte om het gewone Prinsdom weder onder de Pruisische heerschappij te brengen, ligtelijker uit den weg te ruimen zullen zijn. Daar de poging mislukt en de plaatselijke regering meester van het terrein gebleven is, heeft de stand der zaken geene verandering ondergaan en zal men de beweging op rekening stellen van eenige heethoofden en haar daarvoor alle belangrijkheid benemen.

— Het hoofddoel van het Fransche evolutie-eskader, dat thans bij de Hyerische eilanden verschillende proefnemingen doet, is eene taktiek vast te stellen voor de stoom-marine, daar men tot nu toe alleen eene taktiek voor de zelschepen kende. Bij de snel toenemende ontwikkeling der stoom-marine is deze zaak van groot gewigt.

— In het *Journal de Constantinople* van den 25sten II. leest men ten aanzien der door de Porte naar Montenegro gerigte expeditie het volgende: „Men weet reeds dat 10,000 Montenegrijnen, onder aanvoering van *Antoine Nicolich* en andere aanvoerders, van Berda uit de districten nabij Podgorizza overrompelden, die ongelukkige streken te vuur en te zwaard verwoestten en meer dan 100 Muzelmansche en Christen-familien om het leven bragten. De Regering van Z. K. M., steeds bereid te waken voor het welzijn der door de Goddelijke Voorzienigheid aan den vaderlijken scepter des Sultans toevertrouwde bevolkingen, heeft terstond dringende bevelen gegeven opdat twee regementen van het legerkorps der *Saadet Ordoussou* en twee van het leger van Roumelië de bezettingen van Bosnië en Albanië zouden gaan versterken, welke onder bevel staan van den dapperen divisie-generaal *Abdi-pacha*, dezelfde die de omwenteling der ketters in Thessalië heeft verwonnen. Deze strijdkrachten trekken in twee kolonnen voorwaarts langs den Donau en de Sax naar de Ottomannische sterkte Brod, en langs de Adriatische Zee naar Antivari."

— Men leest in den Griekschen *Moniteur* van 23 augustus het volgende: De tijdingen van den oogst blijven steeds allergunstigst. De druiven voortal zijn zeer schoon. Het aanwenden van zwavel schijnt niet alleen de vrucht voor de aantastingen van het *oidium* bewaard, maar ook de ranken versterkt te hebben. Sedert eenige dagen heeft men met het droogen der druiven van Corinthe een aanvang gemaakt. Men schat de opbrengst van dit jaar op ongeveer twintig millioenen francs. Het Gouvernement des Konings heeft het belang overwogen dat het fabriceren van wijnen in Griekenland zou kunnen erlangen, zoo men er de doelmatige verbeteringen in bracht om de consumtie naar het buitenland te vergemakkelijken. Te dien einde heeft het eenige jongelingen naar Frankrijk gezonden om er de bereiding der verschillende Fransche wijnsoorten te bestuderen, en het heeft Fransche werklieden te Athene doen komen, ten einde aldaar te Lande de beste in Europa in gebruik zijnde stelsels van wijnbereiding voort te planten. Men is thans bezig deze werklieden in een ruim lokaal te plaatsen, alwaar zij dadelijk hunne werkzaamheden zullen kunnen aanvangen. Wijnpersen en andere machines, welke tot het fabriceren van wijnen dienen, zijn uit Bordeaux ontboden. Eenige dezer machines zijn reeds aangekomen, zij zullen in het lokaal dezer modelfabriek geplaatst worden, alwaar ook in het kuipen onderrigt zal gegeven worden. Eene circulaire van den Minister van binnenlandsche zaken noodigt de prefecten uit de rijke eigenaren der wijngaarden te verzoeken de door het Gouvernement opgerigte fabriek te bezoeken.

— Het officiële Spaansche dagblad van den 29sten II. meldt, dat, ten gevolge der door het Gouvernement genomen maatregelen, de veiling der nationale en kerkelijke goederen in de Baskische provincien thans even regelmatig en snel als in het overige van het Land voortgezet wordt.

Na medegedeeld te hebben dat de geschillen tusschen Spanje en Sint Domingo vereffend zijn, voegt het dagblad *Espana* daar bij: „De voldoening, door de regering der Republiek gegeven, is volkomen geweest en de beleediging, welke de Spaansche vlag ondergaan had, zijn hersteld. Daartoe is de aanwezigheid van drie Spaansche oorlogstroombooten voldoende geweest, die door den Kapitein-Generaal van het eiland Cuba afgezonden waren, gevoegd bij de vastberadenheid en geestkracht van den heer *Segovia*, onzen vertegenwoordiger bij de Dominikaansche Republiek."

KEULEN den 5 september.

Prinses Louise van Pruisen, de aanstaande gemalin van den Prins Regent van Baden, en hare moeder, de Prinses van Pruisen, hebben Coblentz gisteren verlaten, de inwoners van welke stad met elkander wedijverden om die Vorstinnen blijken van eerbied en verknochtheid te geven. De huizen in de straten langs welke zij zich uit het residentieslot naar den Rijn begaven waren rijk met vlaggen, bloemen en tapijten versierd en eene groote menigte had zich naar de aanlegplaats begeven, om haar het vaarwel toe te roepen. De hoofdofficieren der troepen waren insgelijks aldaar aanwezig. Den vorigen avond had de mannen-zangvereniging *Concordia* in het resi-

dentieslot de Prinsessen eene serenade gebragt en een der uitgevoerde, opzettelijk voor die gelegenheid vervaardigde liederen, prachtig ingebonden, overgereikt. Namens de inwoners van Coblentz en Ehrenbreitstein is prinses Louise een bruidsgeschenk aangeboden, uit eene kostbare tafel en twee stoelen bestaande.

— De Hertog van Saksen Coburg Gotha kwam eergisteren te Berlijn aan en zette dien zelfden avond zijne reis naar de provincie Pruisen voort, om de revue die aldaar gehouden wordt bij te wonen.

— Graaf *de Persigny*, de Fransche gezant bij het Engelsche Hof, heeft Karlsbad verlaten en is, over Neurenburg en Munchen, naar Parijs teruggekeerd.

— De dépêche, gisteren uit Berne wegens het voorgevallene te Neufchatel afgezonden, luidt dus: „De Bondsraad deelt aan de kantons per telegraaf de demping van den te Neufchatel uitgebroken opstand mede. Gisteren vroeg in den morgen hadden 300 royalisten het slot overrompeld en vijf leden van den Staatsraad gevangen gemaakt; 1000 anderen trokken tegen la Chaux de Fonds en Lockle op; hunne aanvoerders waren graaf *Fredrik de Pourtales* en de overste luitenant *Meuron*. Zij verklaarden in eene proclamatie dat de tijd der vrijheid en der herstelling van den wettigen Souverein gekomen was. De Bondsraad zond de heeren *Fornerod* en *Frei* als commissarissen af. Door den bevelhebber der troepen van het Eedgenootschap *Bourgeois* werden de bataillons van Waadtland en Berne onder de wapenen geroepen. Bij den storm door de vereenigde Neufchatelsche Republikeinen op het slot van Neufchatel zijn 15 man, waaronder verscheiden der door de *Pourtales* aangevoerde, en een Pruis, gesneuveld. De bestorming had onder aanvoering van den overste *Denzler* plaats."

Men zal zich herinneren dat de Parijzer vrede van 1814 den Koning van Pruisen weder in het bezit van het Prinsdom Neufchatel stelde, waaraan hij de regten van een op zichzelf staanden, van Pruisen geheel afgescheiden Staat schonk, en dat het Prinsdom in dat zelfde jaar als twee- en twintigste kanton in het Zwitsersche Eedgenootschap werd opgenomen. Maar sedert, vooral in 1847 en 1848, ontstonden tusschen de Republikeinen en de Koningsgezinden herhaalde botsingen, tot dat eindelijk den 1 maart 1848 de vroegere Staatsraad in Neufchatel gewapenderhand genoodzaakt werd af te treden, waarop de afschaffing der monarchie en de invoering der Republikeinsche Staatsregeling door een voorloopig bewind werden afgekondigd, terwijl de Koning van Pruisen later herhaaldelijk tegen de wederregtelijke opheffing zijner regten protesteerde en zijne aanhangers meermalen vergeefsche pogingen tot herstelling der vroegere verhouding beproefden.

Meer uitvoerige bijzonderheden omtrent het eerst voorgevallene vindt men in den volgenden bijzonderen brief uit Berne, van 3 dezer: „Niets evenaart de verbazing met welke men heden morgen hier per telegraaf vernam dat de Pruisische partij in het kanton Neufchatel dezen nacht, tusschen twee en drie ure, een aanval op het kasteel gewaagd had, waar de president van den Staatsraad, de heer *Piaget*, en de Staatssecretaris, de heer *Aimé Hubert*, gehuisvest waren, die, onverhoeds overvallen, geenerlei wederstand hebben kunnen bieden. De opstandelingen, die eene kern van ongeveer 200 goed georganiseerde manschappen uitmaakten, hebben eene proclamatie doen aanplakken, geteekend: „In naam des Konings, *P. de Pourtales*," welke aanvangt met de woorden: „Leve de Koning!" en vermeldt dat Neufchatel met vreugde onder het Pruisisch gezag terugkeert. De Republikeinsche autoriteiten, die tegen een zoo onverwachten aanslag geene maatregelen genomen hadden, hebben dien niet kunnen afwenden. Men zegt dat twee anderen der zeven leden van de kantonsregering insgelijks gegrepen en gekerkerd zijn, maar dat de prefect zich aan gelijk lot heeft kunnen onttrekken. Zeker is het dat heden morgen ten negen ure de Pruisische vlag in de stad Neufchatel wapperde, en niet minder zeker dat de bewoners van de volkrijke wijk la Chaux de Fonds zich in menigte gereed maakten om het omvergeworpen gezag te herstellen. Men twijfelde niet of Val de Travers, ofschoon onder den invloed van misnoegen over de zaak van den spoorweg, zou zich aan de kolonnen uit het gebergte aansluiten, om een zoo onverhoedschen opstand te dempen.

„Wat het Bondsbestuur betreft, op het eerste bericht van het gebeurde deed het, als buitengewone en in zekeren zin met volmagt bekleede commissarissen, twee zijner leden, de heeren *Fornerod*, vicepresident van den Bond, en *Frei Herold*, militair directeur, afreizen. Zij zijn ten twaalf ure met extrapost afgereis en moeten tusschen vier en vijf ure hunne bestemming bereikt hebben. Bovendien heeft het Bondsbestuur bevolen, onverwijld acht bataillons infanterie onder den kolonel *Bourgeois* te doen uittrekken, die ter beschikking der buitengewone commissarissen moeten staan en het grondgebied van Neufchatel binnentrekken, om, des vereischt, de Republikeinsche autoriteiten aldaar te herstellen; maar men hoopt dat de medewerking dezer hulpstroepen niet noodig zal zijn, en dat de Neufchatelsche Republikeinen zelve dat gedeelte der bevolking, hetwelk den weg van plicht verlaten heeft, daarop terug zal kunnen doen keeren. — De Royalistische beweging is ongetwijfeld te la Sagne, een afgelegen dorp, in eene vlakte nabij Locle en la Chaux de Fonds, ontstaan, aan welke men den naam van de Neufchatelsche Vendée geeft, maar men zegt dat de beweging vertakkingen in de meeste plaatsen van het kanton heeft. — De militaire chef van den Pruisischen opstand is de oud-kolonel *de Meuron*, een man, die met de zaak welke hij verdedigt overdreven is ingenomen, maar overigens bekwaam en onderneemziek enz."

— Te Weenen loopt het gerucht dat de Oostenrijksche geestelijkheid niets minder verlangen zou dan in het bezit van al de goederen hersteld te worden welke haar onder *Josephus II* en de Regeringen die de zijne opvolgden onttrokken zijn.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 6 september.

Het diner en gala, dat gisteren ten Hove in de groote danszaal heeft plaats gehad, was zeer luisterrijk. Het werd bijgewoond door Z. K. H. prins *Hendrik*, de Ministers van Oorlog en Marine, de Generaals, de

Hoofdofficieren der schutterij, van het garnizoen en de Officieren behoorende tot de 1ste brigade, waarbij Z. K. H. de Prins van Oranje tot luitenant-kolonel is benoemd. Zoo door Z. K. H. prins *Hendrik* als door de Ministers van Oorlog en Marine zijn feestdranken ingesteld op Z. M. den Koning, op Z. K. H. den Prins van Oranje, op het leger, op de schutterijen, op de marine, als ook op de industrie, op welke toasten door Z. M. is geantwoord. Gedurende het diner werd muziek uitgevoerd door de kapel van het muziekkorps van het regement grenadiers en jagers en van het 4de regement dragonders.

— Bij Zr. Ms. besluiten is benoemd tot ridder-grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, *H. F. C. baron Forstner van Dambenoy*, intendant van de opvoeding van 's Konings Zonen, en tot kommandeur dier orde mr. *P. J. de Fremery*, raadsheer in het provinciaal gerechtshof in Zuidholland; — is tot rector magnificus der hoogeschool te Groningen, over het academiejaar 1856—1857, benoemd de hoogleeraar *P. J. van Kerckhoff*; — is aan mr. *A. M. de Rouville*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Brielle en als heemraad van den Lande van Voorne, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekkingen bewezen diensten; — zijn benoemd: tot regter in de arrondissements-regtbank te Middelburg, mr. *M. F. Lantsheer*, thans regter-plaatsvervanger in dezelfde regtbank en secretaris der gemeente Middelburg; tot notarissen, te Delft, *J. van Stipriaan Luisius*, candidaat-notaris te Delft, en te Giessendam *J. M. Galuk*, candidaat-notaris en secretaris der gemeente Leerdam; tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Brielle, mr. *R. T. baron Collot d'Escury*, advocaat te 's Gravenhage.

Door Z. M. is tot kommandeur der orde van de Eikenkroon benoemd de luit. kolonel van den generaal staf, jhr. *E. A. O. de Casembroot*, buitengewoon adjudant van Z. M. en gouverneur van Z. K. H. den Prins van Oranje, en tot ridder dier orde de 1ste luit. van het 5de regement infanterie jhr. *J. F. W. de Geer*, ordonnans-officier van Z. M., toegevoegd aan Z. K. H. den Prins van Oranje.

Bij Koninklijk besluit is goedgevonden: 1°, eervol ontslag te verleenen aan *J. Schoonenberg*, uit de betrekking van heemraad van den bovenpolder 's Lands van Ravenstein (prov. Noordbrabant), en aan *J. C. Kakebeke*, uit de betrekking van beheerder van den polder de Perponcher (prov. Zeeland); — 2°, te benoemen: tot dijkgraaf van den Koningspolder te Dinteloord (prov. Noordbrabant), *P. Six*; tot lid in het polderbestuur van den Eigen (prov. Noordbrabant), *S. van den Broek*; tot voorzitter van den polder van Empel en Meerwijk (prov. Noordbrabant), *H. Bogaerts*; tot lid van het heemraadschap van de Mark en Dintel (prov. Noordbrabant), *M. Blankers*; in het bestuur van den Eethenschen en Meeuwenschen zeedijk 's Lands van Eeten en Meeuwen (prov. Noordbrabant), tot heemraden *W. van Herwijnen* en *B. Burghout*, en tot secretaris en penningmeester *M. A. Boli*; tot lid en 1sten gezwoeren van het bestuur van den Zuidpolder van Ossendrecht (prov. Noordbrabant), *J. Jacobs Mz.*; tot heemraad in het dijk- en polderbestuur van den Zeevang, van wege de gemeente Edam (prov. Noordholland), *D. Mus*; tot buitengewone heemraden in het dijkbestuur van Terschelling (prov. Noordholland), *C. Zorgdrager Cz.*, *P. J. Mier* en *J. J. Stada*; tot dijkgraaf van den polder Oost-Nieuwland (prov. Zeeland), *D. Goetheer*; tot dijkgraaf van den polder Nieuwerkerke (prov. Zeeland), *A. Polderdijk*; tot gezwoeren van den polder Leendert Abraham (prov. Zeeland), *E. J. van de Linde*; tot gezwoeren van de Loren- en Willemskerke-polders (prov. Zeeland), *P. Scheele*; tot dijkgraaf van den polder de Perponcher (prov. Zeeland), *E. P. Lenshoek*; tot gezwoeren van den polder de Perponcher (prov. Zeeland), *J. P. Kakebeke*; tot gezwoeren van de polders van St. Annaland (prov. Zeeland), *A. van Luyk*; tot tweeden gezwoeren van den polder Stoppeldijk (prov. Zeeland), *P. J. van der Wiele*; tot schout en secretaris van den grooten polder onder Westbroek (prov. Utrecht), *W. J. Lagerwey*; tot schout en secretaris van den polder Huis te Hart onder Westbroek (prov. Utrecht), *W. J. Lagerwey*; tot schout van den polder van Maarsseveen (prov. Utrecht), *I. J. van den Helm*; tot secretaris van den polder van Maarsseveen (prov. Utrecht), *A. van de Geer Az.*; tot schout en secretaris van den Buitengewonen polder te Westbroek (prov. Utrecht), *I. J. van den Helm*; tot rekenmeester in het bestuur van Wonseradeels Zuiderzeedijken (prov. Friesland), *S. Lycklama à Nijholt*; tot dijksvolmagt van de Bildtpolders (prov. Friesland), *J. P. Hooglandt*; tot dijksvolmagt der contributie het Nieuwe Bildt (prov. Friesland), *E. A. Bekins*; tot volmagt van den Noorderleegpolder (prov. Friesland) *K. S. Sipma*; tot dijkregter van Farmsum (prov. Groningen) *A. G. Mansinga*; tot schepper van de schepperij van Leegkerk en Dordwerd en als zoodanig tot lid van het Aduarder-zijlvest (prov. Groningen) *L. R. Iwema*.

— Bij Koninklijk besluit van 16 augustus 1856, n.° 69, is goedgekeurd het besluit van de Staten der provincie Zuidholland, van 8 juli 1856, waarbij ingetrokken is het reglement op het sloopen van gebouwen in de provincie Zuidholland, vastgesteld bij besluit dier Staten van 8 juli 1843, n.° 4, en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 19 september daaraanvolgende, n.° 45. Die intrekking heeft plaats gehad op grond, dat bij het bedoelde reglement een onderwerp is behandeld, hetwelk thans meer eigenaardig aan de regeling der gemeentebesturen kan worden overgelaten, omdat plaatselijke omstandigheden en belangen ten deze verschillende voorschriften kunnen vorderen, terwijl de plaatselijke wetgever, zoolang dit reglement verbindend blijft, in verband met art. 150 der gemeentewet, belemmerd wordt in de daarstelling van de voorschriften van plaatselijke politie, welke de Gemeenteraad voor de huishouding der gemeente wenschelijk of noodig acht.

— HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* zijn heden uit de residentie naar Soestdijk vertrokken, tot bijwoning van het feest, dat morgen door H. M. de Koningin Weduwe bij gelegenheid van de krooning van Z. M. den Keizer aller Russen zal worden gegeven. HH. KK. HH. zullen zich dingsdag van daar naar Luxemburg begeven, waarheen reeds een gedeelte van H. D. hofhouding is vertrokken.

— Z. Exc. de ridder *van Lomonosoff*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer aller Russen bij het Ned. Hof, is uit de residentie naar Soestdijk vertrokken om mede aan het feest aldaar deel

te nemen. Zijne Exc. zal aanstaanden donderdag, ter eere van de krooning van zijnen Souverein, in de hofstad een buitengewoon luisterrijk diner geven.

Gisteren heeft aan het Ministerie van binnenlandsche zaken weder eene bijeenkomst plaats gehad van de commissie nopens eene landhuishoudkundige school en het landhuishoudkundig onderwijs. Heden is zij weder vergaderd.

Maandag aanstaande zal de prijs van het roggeblood weder 1/2 cent afslaan en alzoo voor de ingezetenen gebragt worden op 14 cents het Ned. pond.

ROTTERDAM den 6 september.

Gedurende de maand augustus li. zijn langs den Rijn-Spoorweg vervoerd 100,369 reizigers, terwijl de opbrengst van reizigers, goederen enz. in die maand heeft bedragen f 166,181. 77 1/2. In den loop dier maand zijn vertrokken van Amsterdam 22,624, van Albcoude 2923, van Loenen-Vreeland 2313, van Nieuwersluis 921, van Breukelen 1987, van Maarssen 1296, van Utrecht 19,786, van Harmelen 386, van Woerden 2889, van Oudewater 964, van Gouda 5507, van Moordrecht 386, van Nieuwerkerk 721, van Capelle 470, van Rotterdam 12,098, van Zeist-Driebergen 3965, van Maarn en Maarbergen 1407, van Veenendaal 948, van Ede 1493, van Wolfhezen 208, van Arnhem 11,074, van Westervoort 324, van Duiven 331, van Zevenaar 1519, van Elten 539 en van Emmerik 2990 reizigers.

Heden is van 's Rijks werf te Amsterdam van stapel gelaten het fregat met stoomvermogen ADMIRAAL VAN WASSENAAR, geboord op 45 stukken geschut, terwijl deze bodem een stoomvermogen van 300 paardenkrachten ontvangen zal.

In het nieuwsblad *Nederlandsch Indië* leest men het volgende: „De heer van Vlissingen heeft de gestaakte vervaardiging van centenplaatjes voor Nederlandsch Indië hervat, onder omstandigheden, die het uitzigt geven op eenen verderen ongestoorden afloop van zijn voor onze Oostindische bezittingen zoo belangrijk contract. De gerezen geschilpunten blijven inmiddels — dus verneemt men — open voor de uitspraak des regters.”

Eergisteren barstte te Edam in de timmerloods van den heer C. de Jong een hevige brand uit, die weldra tot het daar naast staande perceel, zijnde eene spinfabriek, oversloeg; beide percelen zijn geheel afgebrand. Men gist dat het onvoorzigtig omgaan met vuur of licht de aanleidende oorzaak tot den brand geweest is.

Met den 16 dezer wordt de luit. ter zee 1ste kl. P. van Lelyveld, thans kommandant van Zr. Ms. kanonneerboot n. 24, te Hellevoetsluis, overgeplaatst op Zr. Ms. fregat DE RUYTER, en is in zijne plaats benoemd de luit. ter zee 1ste kl. jonkh. J. F. W. E. van Raders.

Te Abbekerk is eene dienstmeid in hechtenis genomen, welke gepoogd had het huis van haren meester in brand te steken, omdat deze geweigerd had haar de kermis te laten bezoeken.

Gisteren middag arriveerde Z. D. H. de erfgroot-hertog Herman van Saksen-Weimar-Eisenach met zijne familie uit 's Gravenhage te Utrecht, deed des namiddags nog een uitstapje naar Soestdijk en vertrok heden morgen per eersten spoorwag van Utrecht naar Emmerik.

LI. *Woods* door den uitgever der *Ameris-foortsche Courant* aan Z. M. den Koning ingediend request om gratie van de gevangenisstraf ter griffie van het provinciaal gerechtshof te Utrecht gedeponneerd.

LI. dingsdag zijn in het kamp van Zeyst onderscheiden mijnwerken gesprongen en aanstaanden maandag zal men de overige doen springen. Den 16 dezer zal het bataillon mineurs en sapers uit het kamp te Utrecht terugkeren.

Uit Goes wordt gemeld dat er sprake is om aan de Belgische en Nederlandsche Gouvernemenen concessie aan te vragen voor eene verrakking van den Zeeuwischen spoorweg, welks verwezenlijking thans zeker is, aan te vangen te Woensdrecht tot de statie van Calmpthout, ten einde Vlissingen alzo in directe betrekking te stellen met Antwerpen. De afstand van Woensdrecht naar Calmpthout is slechts ongeveer 10,000 ellen.

Eenigen tijd geleden werd het Hamelspoel bij den bekenden Groenendijk, langs Megen, Oss, Ravestein enz. gelegen, door eenige kwaadwilligen doorgestoken, en ten gevolge van dien eenige landerijen onder water gezet. Een geregeld onderzoek, ter plaatse zelve ingesteld, bragt de schuldigen aan het licht. Het Provinciaal Gerechtshof van Noordbrabant heeft eergisteren de negen belhamels veroordeeld, en wel elk tot drie maanden gevangenzetting en f 50 boete met de kosten.

Te Oosterhout zijn dezer dagen een drietal honden en een rund, ten gevolge van het gebruik van vleesch en bloed van aan eene ziekte gestorven koe, overleden. De slager, die gemelde koe afmaakte, heeft zich bij die gelegenheid aan den vinger gewond, doch zoo gering, dat hij daarop geen acht sloeg. Twee dagen daarna voelde hij hevige pijn in die wond, hetgeen het ongelukkig gevolg heeft gehad, dat het vuur zich door zijne hand heeft verspreid en men voor zijn toestand zeer beducht is. Men verzekert dat de gestorven koe door het miltvuur is aangetast geweest.

Men verneemt dat de heer mr. E. van Meeuwen zijne benoeming tot lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal aanneemt, daartoe door de Provinciale Staten van Noordbrabant verkozen, zoodat hij zijne betrekking van Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, ingevolgt art. 91 der Grondwet, laat varen.

Gisteren heeft met een trein van den Rhijnspoorweg een eerste proefrid plaats gehad op de Pruisische baan van Emmerik tot aan de Lippebrug, waarbij het station te Wezel. Deze proefrid is volkomen geslaagd en de overige werken vorderen zoo goed, dat de opening van den weg tot Oberhausen waarschijnlijk den 15 oktober voortgang zal kunnen hebben.

Men verneemt dat eene commissie uit de Kamer van koophandel en fabrieken te Nijmegen naar 's Gravenhage is geweest, met het doel om bij de Regering de belangen van den spoorweg van Crefeld over Cleef tot Nijmegen voor te staan, en van daar met voor die stad gunstige vooruitzichten is teruggekeerd.

De waterhoogte te Arnhem was den 5 dezer 1,72 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 5 dezer 8 voet Keulsch peil (7 voet 10 duim Rijnlandsch).

In de *Goessche Courant* leest men het volgende: „Er bestaat sedert eenige jaren in Frankrijk en België een sonderlinge handelstak, namelijk in menschelijk hoofd-

haar. Een aantal lieden doorloopen het geheele Land, zelfs tegenwoordig tot in Zeeuwisch-Vlaanderen toe, waar zij meestal het hoofdhaar van burgermeisjes en vrouwen inkoop en besteden daarvoor naar men meent nog al een redelijken prijs. Dit haar verzenden zij naar de steden om te verwerken, of om naar buitenlands gevoerd te worden. Men rekent dat alleen in Frankrijk jaarlijks 100,000 ponden haar op deze wijze worden ingekocht, welks bruto waarde men op 500,000 fr. schat. Na hetzelfde uitgezocht en bereid te hebben, kost het alsdan van 60 tot 80 fr. per pond, tegen welken prijs het aan de pruikmakers afgeleverd wordt. Deze tak van industrie is van meer belang dan men verwachten zou, want voor eene pruik van 25 fr. is slechts één ons haar noodig.”

In een der jongst ontvangen *Surinaamsche Weekbladen* schrijft de predikant van *Schaick*, te Paramaribo, bij gelegenheid eener beoordeeling over het nieuw verschenen Surinaamsch jaarboekje voor 1856, uitgegeven door het te dier stede opgericht letterlievend genootschap: *Oefening kweekt kennis*, over den toestand van Suriname het volgende: Terwijl alom leven en vooruitgang in kunst en wetenschap bestaat, dommelt en slaapt Suriname maar voort; men klaagt van achteruitgang en vergeet de middelen op te sporen, om het voor ondergang te behoeden, of pogingen aan te wenden ter redding en opheffing uit de diepte van vernedering. Men zoekt het waar het niet gezocht moet worden, en daarom blijft alles bij het oude. Men peinst op materieel belang en voordeel, en vergeet en ziet voorbij het intellectuele en morele. Men vergeet en ziet voorbij dat 's volks bloei en welvaart op volksonderwijs en volksbeschaving moet berusten, — of het moge voor een tijdlang goed ja zeer voordelig gaan, op den duur slaat alles aan het kwijnen, en gaat vroeg of laat te gronde. Suriname's ondergang, dien God verhoede, moet men niet wijten aan den bodem, maar aan het personeel, dat zich op dien bodem vestigde. Men heeft immer en eeuwig en uitsluitend gevraagd naar productie, maar vergeten, dat het volksbelang medebragt te letten op de vorming en opvoeding der massa. Men is steeds uitgegaan van het egoïstisch stelsel: *chacun pour soi-même*, zonder te denken aan hen, die ons omringen. Men blijve dat stelsel aankleven en Suriname is verloren. Wij zeggen het *Bosch Reitz* (een der leden der redactie van voornoemd jaarboekje) volmondig en uit 's harten grond echter na: zoo lang er leven is blijft er hoop! — Suriname verkeert zoo min in een' hopeloozen als reddeloozen toestand, als men de zaken maar op de regte wijze aanvat. „Als een der krachtigste middelen tot vorming en opvoeding der menigte wordt gewezen op een deugdelijk, algemeen en verplichtend onderwijs en eene wijze volksofvoeding. De heilrijke vruchten, die zij in Europa hebben geleverd, kan ook Suriname genieten. „Er is niets onmogelijks op dat punt en in dit geval, mits men ontwake uit den slaap, rond zie en ter harte neme het goede wat men elders bespeurt.”

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 6 September.

OVERLEDEN: J. M. C. van Peet, jd., 20 j. — W. Messen, s., 1 j. — H. Maktreel, man van P. Slingerland, 61 j. — J. Huyssoon, s., 3 j. — J. van der Stok, d., 1 j. — W. Mastenbroek, s., 11 m. — H. J. de Waal, man van J. M. Bertrams, 61 j. — M. E. Verbeek, d., 3 m. — P. C. Phijfers, vrouw van C. van Prooijen, 60 j. BEVALLEN: G. M. Willebrand, geb. van Baalen, d. — M. van der Plas, geb. Hinken, z. — M. van Eyk, geb. Sino, d. — G. M. Mets, geb. Keerweer, d. — A. A. van Veen, geb. Turner, z. — E. van Gelder, geb. van Mindeno, z. — S. E. de Man, geb. van Orsagen, d. — T. J. Verbon, geb. Bakker, d. — A. van der Heyden, geb. Boyink, z. — E. Caldenhoven, geb. Simonis, z. ONDERTRUWD: H. van Aardeane, wedr., 29 j., met Z. van Loghem, jd., 35 j. — J. J. van Winkel, jm., 35 j., met F. Granzner, jd., 25 j. — C. la Porte, jm., 53 j., met M. Jones, jd., 44 j. — J. Verschoor, jm., 36 j., met H. Bouwes, jd., 34 j. — W. J. de Ruiter, jm., 28 j., met J. Breur, jd., 24 j. — P. A. Oprel, jm., 23 j., met M. Kool, jd., 27 j. — M. Hoogendoorn, jm., 29 j., met M. van Zanten, jd., 30 j. — A. Ploeg, jm., 35 j., met J. van Zwartenburg, jd., 35 j. — H. van Oers, jm., 23 j., met M. W. Vester, jd., 23 j. — G. J. de Groot, jm., 23 j., met C. van Hoewijk, jd., 30 j.

DIENSTDOENDE SCHUTTERIJ.

De Geëflecteerden aan de Brandsputten en alle andere Personen, welke aan de oproeping voor de Commissie van Onderzoek niet hebben voldaan, ten einde hunne vrijstelling van de Schutterlijke Dienst met behoorlijke bewijzen te staven, worden alsnog daartoe in de gelegenheid gesteld op aanstaanden Donderdag den 11den dezer maand, in het Oudemanshuis alhier, des morgens tusschen 11 en 12 ure; zullende zij, bij gebreken van dien, tot de waarneming der dienst worden gedisigneerd. Rotterdam 6 September 1856.

Beetjdingen.

Nederland.

ROTTERDAM 6 sept. Volgens een op heden alhier ontvangen telegrafisch bericht, is het Amerikaansch fregatschip *Ocean Home*, kap. Merryman, hetwelk den 1 dezer met een groot getal landverhuizers van Hellevoetsluis naar New-York vertrok, op de hoogte van Kaap Lezard overzeeld en gezonken. Van de lading, bestaande uit stukgoederen, is niets geborgen; van de landverhuizers en equipage zijn slechts weinigen gered.

HELLEVOETSLSUIS 6 sept. Gearriveerd *Adriana*, Paap, van Archangel. Vertrokken *Alida Simige*, Dik, en *Fruis Biecher*, Staben, beiden op avontuur; *Kleinbladeren*, den Breens, n. Bergen; *Eleanor & Jane*, Griffiths, en *Chevy Chase* (st.), beiden naar Newcastle; *Balmoral* (st.) naar Leth; *Ceres* (st.) en *Moselle* (st.), beiden naar Londen; *Sea Gull* (st.) naar Hull; *Pelican* (st.) naar Liverpool; *Seafower*, Bensley, en *Nina* (st.), beiden naar Grangemouth; *Mecklenburg*, Ohlich, n. Sunderland, en *Johanna*, Rasker, op avontuur; de wind O. Z. O. — Z. Z. O.

BRIELLE 6 sept. (O. Z. O. — Z. Z. W.) Vertrokken *Alert* (st.) n. Hull, en *Visscherij en Handel*, van der Borden, op avontuur.

MAASSLUIS 6 sept. Heden vertrokken *Anna Agatha*, Klingen, naar Bordeaux; *Jansje*, Pik, naar Rügenwalde; *Mets*, Hagens, op avontuur; *Susannah*, Darnell, naar Shields; *Clementina*, Bantoff, naar Middlesbro'; *Familien*, Meltz, van Newcastle; *Robert*, Woodhouse, en *Ocean Queen* (st.), beiden naar Hull; de wind Z. Z. O.

BROUWERSHAVEN 6 sept. (Z. O. — Z.) Vertrokken *Guurtje & Maria*, F. J. Bourasse Wils, naar Batavia, en *Stad Dorrecht* (st.) naar Londen.

AMSTERDAM 5 sept. Volgens brief uit de Kaapstad van 10 juni j., had het schip *Zaanstroom*, kapit. D. Hofker, te Simonsbaai binnen wegens ongesteldheid van den kapitein, onder bevel van den stuurman van Strijen de reis naar Sydney voortgezet.

TEXEL 5 sept. (O.) Gearriveerd *Graaf van Rechteren* (st.) van Hull; *Hilda*, Sandström, van Abo; *Nordstjernen*, Boeck, *Frederika*, Smith, en *Benedict*, With, alle drie van Drammen; gisteren nog *Drie Gebroeders*, Schaap, van Londen. — Vertrokken *Telegraph*, Rolufs, naar Genoa; *Eendragt*, Kasperma, en *Magnet* (st.), beiden naar Londen; *Stad Goor*, Gruppelaar, naar Dundee; *Zeldenrust*, Loman, en *Margaretha*, Meijer, beiden naar Newcastle; *Leo*, Blanck, naar Hartlepool; *John & Sarah*, Jackson, naar Hull; *Morgenster*, Ruygh, n. Riga; *Hygea*, Christensen, naar Krageroe; *Tre Brødre*, Thorsen, n. Tonsberg; *Harmony*, James, *Treue*, Slebert, en *Zwaansje Cornelia*, Blecker, alle drie op avontuur. — TEXEL 6 september. Gearriveerd *Laura & Adde*, Donema, van

Batavia, en *Wildeman*, Driest, v. New-York. — Vertrokken *Susanna*, Groenewoud, naar Suriname, en *Hercules*, Detering, naar Napels. — VLIET 4 sept. Vertrokken de *Goudyisch*, Jonkhoff, n. St. Petersburg; *Louise*, Pallesen, n. Stavanger, en *Tjetska*, Roewes, op avontuur. — Het schip *Zeelust*, kapit. Katoen, van Harlingen n. Frederikstad, is den 4 sept. van de Vliereede met lekkage te HARLINGEN teruggekomen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te HAMBURG 4 sept. *Drie Gebroeders*, Alberts, van Amst. — Te TRAVEMÜNDE 2 sept. *Eendragt*, Martens, van Newcastle. — Te DANTZIG 2 sept. *Agatha*, Riepma, van Delfzijl, *Regina Hillechina*, Scholtens, van Vegesack, *Kooger Polder*, Brouwer, en *Vereld*, Oesterreich, beiden van Amsterdam. — Te MEMEL 31 aug. *Grietje*, Ebes, van Harlingen. — Te KROONSTAD 26 aug. *Juliana Louisa*, Spijckman, van Amsterdam; 28 dito *Catharina Elisabeth*, Lever, *Gezina Hendrika*, Brealand, en *Courier*, van Vliet, alle drie v. Stertin. — Te BERGEN 25 aug. *Gezina*, Arnold, en *Gretina*, Gortemaker, beiden van Amsterdam, en *de Sperwer*, Bulten, van Archangel. — Te KOPENHAGEN 1 sept. *Afna Hillechina*, Drewes, van Antwerpen, en *Heidewiga Regina*, Pekelder, van Hull.

Vertrokken:

Van ST. HELENA 18 juli *Louise Kroonprinses van Zweden*, van der Linden, naar Amsterdam. — Van ST. NAZARE 3 sept. *Cornelia*, Dijk, n. Rotterdam, en *Philicie*, Feiliet, naar Batavia. — Van ANTWERPEN 5 sept. *Catharina*, Duintjer, en *Eendragt*, Kamminga, beiden naar Wismar. — Van HAMBURG 4 september *Geertruida*, Tunteler, naar Petersburg, en *Thekla*, Meijer, naar Amsterdam. — Van CUXHAVEN 4 sept. *Blen*, Lerche, en van BREMERHAVEN 3 dito *Tweelingen*, de Boer, beiden n. Amst. — Van KROONSTAD 27 aug. *Aurora*, Rasmussen, n. Rotterdam. — Van BERGEN 23 aug. *Neptunus*, Joosten, naar Rusland; 27 dito *Clemens*, Stasse, naar België; 28 *Twee Broeders*, Prins, n. Rusland, en *Iduna*, Amland, n. Holland; 29 *Martinus Heere*, Stasse, n. Gent.

UITGEKLAARD: Van ARCHANGEL 20 augustus *Hermann Eduard*, Renneberg, n. de Maas, en *Sjoukna*, de Jonge, n. Livorno; 22 dito *Gezina*, Mulder, n. Amst., *Courier*, Thomsen, n. de Maas, *Arendina*, Boerhave, n. Cork, en *Twee Broeders*, Sterenberg, naar Londen. — Van STOCKHOLM 28 aug. *Witsta*, Bos, en 30 dito *Helina*, Panjer, beiden n. Rusland. — Van KOPENHAGEN 2 sept. *Drie Gebroeders*, van der Wijk, n. Petersburg.

Het schip *Ambarawa*, kapit. J. Buykes, zou den 7 juni j. van SYDNEY naar Macassar vertrekken.

MADEIRA 22 aug. Den 14 dezer is alhier gearriveerd eene groote scheepsboot, van binnen groen geverwd, doch zonder scheeps- of kapitelsnaam, waarin zich bevonden 20 Maleijers en eene vrouw, rapporterende dat zij behoorden tot de bemanning van een Nederlandsch schip, van Rotterdam naar Batavia, en dat zij, twist met den gezagvoerder gekregen hebbende, de stuurlieden overmanden, hen in de kajuit vastbonden en naar dit eiland zeilden. Twee hunner zijn gewond, en allen worden gevangengehouden.

Te NEW-YORK werden den 20 aug. beladen *Panama*, Hansen, *James M. Hicks*, Crowell, en *Phoebus*, Norbeck, alle drie n. Rotterdam. De schooner *Kleins Carl*, kapit. Friedrichsen, van Schiedam naar Reval, te ELSENEUR binnen, heeft den 2 sept. de reis voortgezet. In de SOND gearriveerd: 2 sept. *Arentina Jacoba*, Bakker, van Inverkeirghing naar Kopenhagen; — 3 dito *Margrieta*, Pannan, *Jacobina*, Bontekoe, *Diana*, Fijn, en *Frouke Egberdina*, Lukje, v. ....

TONNINGEN gepasseerd: 30 aug. *Drie Gezusters*, van der Meulen, van Rügenwalde naar Rochester; — 31 aug. *Twee Gezusters*, Brouwer, van Bremen naar Petersburg, en *Vrouw Maria*, Kuipers, v. Amsterdam naar Dantzig; — 1 sept. *Gezina*, van Klooster, van Bremen naar Koningsbergen; *Heiko Prins*, Prins, van Bremen naar de Oostzee, en *Doris*, Melkema, v. Hartlepool n. Rendsburg; — 2 sept. *Hendrik Carl*, Nieboer, van Riga naar Antwerpen.

Engeland.

Van LONDEN uitgeklaard 3 sept. *Richard Thornton*, Dallas, naar Batavia. Te GRAVESEND gearriveerd 3 *Vrouw Dleuwke*, van der Woude, van Workum. Te YARMOUTH 3 *Audacious*, Thompsen, v. Medemblik, en *Jonge Diek*, van Duyn, van Alkmaar. Te HULL 3 *Minx*, Kidd, v. Amst. Te SUNDERLAND 2 *Prinz Gustaf*, Paulson, en te SHIELDS 3 *Pomona*, Ydo, beiden v. Rotterdam. Te CARDIFF 2 *Herwijnen*, Warssen, v. Gloucester; — verr. 2 *Jenny*, Struyk, n. Amst. Van LIVERPOOL verr. 3 *Lady Anne*, Devon, n. Rotterdam. Van PLYMOUTH 3 *Annechina*, Donga, naar Belfast. Van HULL 2 *Alberdina*, Deddes, n. Koningsbergen.

Van LONDEN uitgeklaard 4 sept. *Harmony*, Noble, naar Rott., en *Vriendschap*, Besjes, naar Amst.; — in lading *Jan Hendrik*, Slager, naar Lissabon, *Zephyr*, Visser, en *Britannia*, Pearson, beiden naar Rott. Te SHIELDS gearriveerd 4 *Fama*, Scott, en *Jacobus*, van Deest, beiden van Rotterdam, *Catharina*, Olthoff, van Kampen, en *Burger*, Bartelse, van Schiedam; — verr. *Mary Eagle*, en *Perseverance*, alle drie naar Rotterdam, en *Sag*, naar Schiedam. Van HARTLEPOOL verr. 4 *Burgh Castle*, Allen, naar Rotterdam, van ALLOA 3 *Rainbow*, Todham, van RUNCORN 3 *Vigilant*, Sprague, en van SWANSEA 4 *Elizabeth & Jane*, Carter, alle drie n. Dordr.

Het schip *Linea*, kapit. Nasholm, van Bahia te FALMOUTH binnen, is den 3 sept. op bekomen order naar Amsterdam gezeld. DEAL gepasseerd vóór 4 sept. *Rabenhaupt*, Rühl, van Amsterdam naar Batavia.

Gesind:

Den 19 mel, op 17 gr. 36 min. ZB. en 78 gr. 50 min. OL., de Ned. bark *Bulgersteyn*, kapit. A. J. Maas, v. Moulmain n. Rotterdam.

Cargalistien.

Rotterdam.

CARDIFF, Maas, J. van Knopen. — 3537 stuks en 5 bossen Platen en 59 Staven, E. S. de Jonge. HULL, Irwell, J. Cross. — 235 bossen IJzer, E. S. de Jonge.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, het Nederlandsch Schoenerschip *Hendrika Bartina*, kapitein F. Meppelder. Adres ten kantore van *Kuyper*, van *Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*, en te Amsterdam bij *Jan Daniels en Zn. en Arman*.

BERGEN, het Noordsch Schoenerschip *Lykkens Prøve*, kapitein B. H. Michaelsen. Adres bij *Kuyper*, van *Dam en Smeer*.

NEVV-YORK, het Amer. Clipper-Fregatschip *North Sea*, kapitein, C. G. Delano. Adres bij *Wambersie en Crooswijck* en *Kuyper van Dam en Smeer*.

St. PETERSBURG, het Deensche Schoenerschip *Holger Danske*, kapitein R. Rasmussen, om spoedig te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper*, van *Dam en Smeer*.

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Tjakkina*, kapitein T. L. van Sluis. Adres bij *Kuyper*, van *Dam en Smeer*.

TRIESTE, het anseilend Nederl. gekoperd Schoenerschip *Eduard*, kapit. L. de Boer. Adres bij *Kuyper*, van *Dam en Smeer*.

VALPARAISO, het extra anseilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Oldenbarneveld*, kapitein A. Meyboom. Adres ten kantore van *Kuyper*, van *Dam en Smeer*.

Te Amsterdam:

BOMBAY, het Nederl. gekoperd Barkschip *Alida Maria*, kapitein J. de Vries. Adres ten kantore van *Kuyper*, van *Dam en Smeer*. HONG KONG (direct), om den 3 September te vertrekken, het extra anseilend Nederl. gekoperd Clipper-Fregatschip *Amazone*, kapit. J. Abbink. Adres ten kantore van *Kuyper*, van *Dam en Smeer* alhier, en de *Vries en Co.* te Amsterdam.

Beursberigten.

PARIS den 6 September.

Frankrijk 3 pc. 70. 85. Spanje 11 pc. 25 1/2. Binnenl. 3 pc. 40 1/2. De Geconsolideerden 3 pc. 94 1/2 a 95. Rusland 5 pc. 109; dito 41 pc. 99 1/2. Mexico 3 pc. 22 1/2 a 23. Peru 41 pc. 81 1/2. Grenada 3 pc. 21 a 22. Venezuela 41 pc. 23. Dite. 14. Holland 1 pc. 54; dito 2 1/2 pc. 65.

